

ΘΕΜΑ

A1

α) Λ

β) Σ

γ) Σ

δ) Λ

ε) Σ

A2 γ

A3 β

ΘΕΜΑ Β

B1. α) Ο Κρατικός Προϋπολογισμός είναι ένας λογαριασμός που περιέχει όλες τις δαπάνες που προβλέπεται να γίνουν από το Κράτος μέσα σε ένα έτος και όλα τα έσοδα που προβλέπεται να εισπράξει το Κράτος κατά το ίδιο έτος. Ο κρατικός προϋπολογισμός δείχνει με μεγάλη λεπτομέρεια τον τρόπο με τον οποίο κατανέμονται οι δημόσιες δαπάνες στους διάφορους τομείς της οικονομίας καθώς επίσης τις πηγές από τις οποίες εισρέουν τα έσοδα προς το Δημόσιο. Η κατανομή των δημόσιων δαπανών και η επιβολή φόρων δείχνει και την οικονομική πολιτική που ακολουθεί η Κυβέρνηση, γι' αυτό και ο κρατικός προϋπολογισμός είναι μια περιεκτική και σύντομη έκφραση της ασκούμενης οικονομικής πολιτικής.

β) Ο κρατικός προϋπολογισμός συντάσσεται από το Υπουργείο των Οικονομικών με βάση την κυβερνητική πολιτική και τους στόχους που θέτει η κυβέρνηση. Στη συνέχεια ο προϋπολογισμός κατατίθεται στη Βουλή για να ψηφιστεί. Μετά την ψήφισή του οι αρμόδιοι φορείς (υπουργεία κτλ.) προβαίνουν στην υλοποίησή του.

γ) Υπάρχει μια γενική, αλλά εσφαλμένη εντύπωση ότι ο κρατικός προϋπολογισμός πρέπει να είναι ισοσκελισμένος, δηλ. τα έσοδα να είναι ίσα με τις δαπάνες σε κάθε χρονική περίοδο. Η άποψη αυτή είναι εσφαλμένη. Καμία οικονομική λογική δεν υπαγορεύει εξίσωση δαπανών και εσόδων. Ο προϋπολογισμός του Κράτους μπορεί να είναι πλεονασματικός, δηλ. τα έσοδα να υπερβαίνουν τις δαπάνες, ή ελλειμματικός, δηλ. οι δαπάνες να υπερβαίνουν τα έσοδα. Φυσικά, μπορεί να είναι ισοσκελισμένος.

δ) Η κατάσταση του προϋπολογισμού θα εξαρτηθεί από τη γενική οικονομική συγκυρία και από την οικονομική πολιτική που η κυβέρνηση θέλει να εφαρμόσει. Αν η οικονομία βρίσκεται σε ύφεση και η ανεργία είναι αυξημένη, τότε ο προϋπολογισμός πρέπει να είναι ελλειμματικός, γιατί η διαρροή δαπάνης που γίνεται με την επιβολή φόρων και που τείνει να

μειώσει το εθνικό εισόδημα πρέπει να αντισταθμιστεί με τη δημιουργία μεγαλύτερης δαπάνης από το κράτος μέσω των δημοσίων δαπανών (π.χ. για επενδύσεις), ώστε το εισόδημα να αυξηθεί και να αποφευχθεί, όσο γίνεται, η ύφεση. Αντίθετα, σε περιόδους μεγάλης απασχόλησης και αυξανόμενων τιμών, ο προϋπολογισμός πρέπει να είναι πλεονασματικός, για να μειωθούν οι πληθωριστικές τάσεις. Σε πολλές περιπτώσεις η μείωση δαπανών, λόγω της φύσης τους, όπως, για παράδειγμα, οι δαπάνες για την παιδεία ή την εθνική άμυνα, είναι δύσκολη. Σ' αυτήν την περίπτωση η πλεονασματικότητα του προϋπολογισμού πρέπει να προέλθει από αύξηση των εσόδων.

ΘΕΜΑ Γ

Γ1.

	2000	2001	2002
ΤΙΜΗ	20	24	32
ΠΟΣΟΤΗΤΑ	5000	5500	6.000
ΑΕΠ ΤΡ ΤΙΜΕΣ	100.000	132.000	192.000
ΔΤ	100	120	160
ΑΕΠ ΣΤ. ΤΙΜΕΣ	100.000	110.000	120.000
Κ Κ Π ΑΕΠ	1000	1000	1000
ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	100	110	120

2000

Αφού $\Delta T = 100$, άρα είναι το έτος βάσης, οπότε:

$$\text{ονΑΕΠ} = \text{πρΑΕΠ} = 100.000$$

$$\text{κκπρΑΕΠ} = \frac{\text{πρΑΕΠ}}{\text{πληθυσμός}} \Leftrightarrow \text{πληθυσμός} = \frac{100.000}{1.000} = 100$$

2001

Αφού ο ρυθμός πληθωρισμού είναι 20% έχουμε:

$$P_{2001} = P_{2000} + \frac{20}{100} P_{2000} = 20 + \frac{20}{100} 20 = 20 + 4 = 24 \text{ και}$$

$$\Delta T_{2001} = \Delta T_{2000} + \frac{20}{100} \Delta T_{2000} = 100 + \frac{20}{100} 100 = 100 + 20 = 120$$

$$\text{ονΑΕΠ} = PQ \Leftrightarrow 24Q = 132.000 \Leftrightarrow Q = 5.500$$

$$\text{πρΑΕΠ} = \frac{\text{ονΑΕΠ}}{\Delta T} 100 = \frac{132.000}{120} 100 = 110.000$$

$$\text{κκπρΑΕΠ} = \frac{110.000}{110} = 1000$$

2002

$$\text{πρΑΕΠ} = P_{\varepsilon\beta}Q \Leftrightarrow Q = \frac{120.000}{20} = 6.000$$

$$\text{ονΑΕΠ} = \text{PQ} = 32 \cdot 6.000 = 192.000$$

$$\Delta T = \frac{\text{ονΑΕΠ}}{\text{πρΑΕΠ}} 100 = \frac{192.000}{120.000} 100 = 160$$

$$\text{κκπρΑΕΠ} = \frac{\text{πρΑΕΠ}}{\text{πληθυσμός}} = \frac{120.000}{120} = 1.000$$

Γ2. Η μεταβολή του πραγματικού ΑΕΠ οφείλεται μεταβολή των ποσοτήτων:

$$\Delta \text{ΑΕΠ}_{\text{στ.τιμές}} = 110.000 - 100.000 = 10.000$$

Η μεταβολή του ονομαστικού ΑΕΠ οφείλεται μεταβολή των τιμών και των ποσοτήτων:

$$\Delta \text{ΑΕΠ}_{\text{πρεχ.τιμές}} = 132.000 - 100.000 = 32.000$$

Άρα η μεταβολή που οφείλεται μεταβολή των τιμών:

$$\Delta \text{ΑΕΠ}_{\text{πρεχ.τιμές}} - \Delta \text{ΑΕΠ}_{\text{στ.τιμές}} = 32.000 - 10.000 = 22.000$$

Γ3. Το νέο ΔT για το έτος 2001 με έτος βάσης το 2002 είναι:

$$\Delta T_{01}' = \frac{\Delta T_{01}}{\Delta T_{02}} 100 = \frac{120}{160} 100 = 75$$

Το πραγματικό ΑΕΠ του 2001 με έτος βάσης το 2001 είναι:

$$\text{πρΑΕΠ}_{01 \text{ στο } 02} = \frac{\text{ονΑΕΠ}}{\Delta T} 100 = \frac{132.000}{75} 100 = 176.000.$$

Το πραγματικό ΑΕΠ του 2002 είναι ίσο με το ονομαστικό ΑΕΠ του 2002 δηλαδή 192.000.

πραγματική ποσοστιαία μεταβολή ΑΕΠ από το 2001 στο 2002 είναι:

$$\frac{\text{πρΑΕΠ}_{02} - \text{πρΑΕΠ}_{01}}{\text{πρΑΕΠ}_{01}} 100 = \frac{192.000 - 176.000}{176.000} 100 = \frac{16.000}{176.000} 100 = 9\%$$

Γ4. Το κατά κεφαλήν πραγματικό ΑΕΠ παραμένει σταθερό άρα το βιοτικό επίπεδο της χώρας διαχρονικά παραμένει σταθερό.

Γ5. Η εισροή εισοδήματος από το εξωτερικό είναι:

$$6.000 + 30\% \cdot 6000 = 7.800\text{€}$$

$$\text{Καθαρό Εισόδημα από το εξωτερικό} = \text{Εισροή} - \text{Εκροή} = 1.800\text{€}$$

$$\text{Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν} = \text{Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν σε σταθερές τιμές} + \text{Καθαρό εισόδημα από το εξωτερικό} = 192.000 + 1800 = 193800\text{€}.$$

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Και τα δύο σημεία ισορροπίας ανήκουν στην ίδια ζήτηση, άρα αντικαθιστώντας στην $Q_D = a + \beta P$ έχουμε:

$$120 = a + 10\beta \text{ και } 80 = a + 20\beta. \text{ Αφαιρώντας κατά μέλη βρίσκουμε } Q_D = 160 - 4P.$$

Με την επιβολή της $P_A = 15$, από την συνάρτηση ζήτησης βρίσκουμε:

$$Q_{DA} = 160 - 4 \cdot 15 = 100$$

Αφού δημιουργείται έλλειμμα 60 μονάδων, είναι:

$$Q_{DA} - Q_{SA} = 60 \Leftrightarrow 100 - Q_{SA} = 60 \Leftrightarrow Q_{SA} = 40 \text{ μονάδες}$$

Άρα για την Q_{S2} τώρα ξέρουμε δύο σημεία, οπότε αντικαθιστώντας στην $Q_{S2} = \gamma + \sigma P$ έχουμε:

$$40 = \gamma + 15\delta \text{ και } 80 = \gamma + 20\delta. \text{ Αφαιρώντας κατά μέλη έχουμε:}$$

$$Q_{S2} = -80 + 8P.$$

Αφού $Q_{S1} // Q_{S2}$ θα έχουν την ίδια κλίση άρα:

$Q_{S1} = \gamma + 8P$, οπότε αντικαθιστώντας το σημείο που ανήκει στην Q_{S1} , έχουμε:

$$120 = \gamma + 8 \cdot 10 \Leftrightarrow \gamma = 40. \text{ Άρα: } Q_{S1} = 40 + 8P.$$

Δ2. Η προσφορά μειώνεται διότι η τιμή ισορροπίας αυξάνεται και η ποσότητα ισορροπίας μειώνεται (φαίνεται και από τις Q_{S1} και Q_{S2}), άρα η τεχνολογία χειροτέρευσε.

Δ3. Για να βρούμε την τιμή P_2 που είναι διατεθειμένοι να αγοράσουν οι καταναλωτές την ποσότητα των 40 μονάδων, αντικαθιστούμε στην Q_D όπου $Q=40$:

$$40 = 160 - 4P_2 \Leftrightarrow P_2 = 30.$$

Άρα το μέγιστο πιθανό καπέλο είναι:

$$P_2 - P_A = 30 - 15 = 15.$$

